

Oponentský posudek na diplomovou práci Problematika kouření na druhém stupni základních škol

autorka: Jaroslava Křivancová

oponent: dr. Ján Mišovič, CSc.

Téma kouření žáků základních škol, které autorka zpracovala, patří z hlediska významu k těm více důležitým, z pohledu širší publicity však k méně frekventovaným. O to víc stojí za pozornost, že předložený text čtenáře podrobně, kvalifikovaně a úsporně seznamuje s problematikou prostřednictvím pěti teoretických a tři praktických kapitol. Charakteristika drogové závislosti se odvíjí od obecného, přes zvláštní, k jednotlivému a organicky se spojuje s možnostmi prevence v rámci společnosti i školství

Nosnými jsou zejména třetí a pátá kapitola, zabývající se rizikovými faktory u dětí staršího školního věku a možnostmi školství v prevenci sociálně patologických jevů. Zajímavý je rozbor zahraničních zkušeností z oblastí preventivních aktivit. Text je čtivý, bez formulačních a gramatických nedostatků či překlepů.

Praktická část je založena na vlastním průzkumu autorky mezi žáky 6. a 9. tříd vybrané ZŠ, která systematicky a dlouhodobě realizuje preventivní protidrogové aktivity. Celkem je do zpracování zahrnuto 162 dotázaných. Obsahově je šetření dobře orientováno a tím se vytváří solidní východisko pro interpretaci, v níž autorka dospívá k závažným zjištěním.

V části východiska, cíl a předmět výzkumu se však nevyhnula opakování výzkumné otázky „Mají negativní informace...ve svém okolí setkávají?“ na s.45 a 46.

Určité nejasnosti se objevují v souvislosti s kouřením žáků 6. třídy. V tab.č 3 na s.50 je uvedeno 1 % příležitostních kuřáků.. Na s. 52 se konstatuje, že kuřáků je 17 a jde o žáky devátých tříd. I v dalších tabulkách se pracuje s tímto údajem.

Nerozumím shrnutí na s.62 . kde se v 2.odst. píše „Celkem 17 žáků se v dotazníku označilo za pravidelné kuřáky. Kuřáky jsou pouze žáci devátých tříd, v šestých třídách jsou pouze příležitostní kuřáci.“ V citované tabulce č.3 jsou ale kuřáci rozdělení na „kouřím“ a „kouřím jen příležitostně.“ Pravděpodobně jde o terminologickou nepřesnost.

Asi není možné souhlasit s konstatováním na s. 67 „ Potvrdil se předpoklad, že čím je preventivní péče dlouhodobější, je její účinnost vyšší.“ . Údaje v tabulce č.5 na s.51 k takovému závěru zřejmě neopravňují. Navíc výsledky v tabulce č. 21 na s.61 jdou rovněž proti tomuto tvrzení.

Je škoda, že shrnutí v kapitole 8 nepřekročila zjištění v kapitole 7, i když se takové možnosti nabízely. např. v souvislosti s částkami, vynakládanými na nákup cigaret u dětí kouřících více než 8 cigaret denně.

Předložený text splňuje po obsahové i formální stránce požadavky na práci tohoto druhu. I přes upozornění na několik dílčích nedostatků ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 22.5.2008

Ján Mišovič
dr. Ján Mišovič, CSc.